

Internkontroll på landbaserte akvakulturanlegg

Kari Lorentzen
Seniorrådgiver

SEKSJON AKVAKULTURTILSYN OG VEILEDNING

FISKERIDIREKTORATET

05.12.2024

INTERNKONTROLL

- Hva er motivasjonen?
- Hvor omfattende må det være?

Plikt til internkontroll

§ 4 i forskrift om IK-akvakultur:

Den som er ansvarlig for virksomheten, skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten.

Oversikt over krav til IK

Ansvar, oppgaver og myndighet

Kjennskap til regelverket

Opplæring, kunnskap og kompetanse

Målsettinger

Risikovurderinger

Planer og tiltak

Avvikssystemet

Internrevisjoner

Medvirkning

Ansvar, oppgaver og myndighet

«Virksomheten skal ha oversikt over hvordan ansvar, oppgaver og myndighet er fordelt i virksomheten når det gjelder oppfølging av teknisk tilstand på anlegget»

Oversikt over gjeldende krav

Kravene i akvakulturregelverket om anleggets tekniske tilstand skal inngå i internkontrollen.

Virksomheten skal ha oversikt over gjeldende krav, samt sørge for å gjøre disse tilgjengelige og kjent i organisasjonen.

Oversikt over gjeldende krav

«Har virksomheten rutiner for å holde seg oppdatert på nytt og endret regelverk?»

Forventninger:

- Det er IKKE nok å ha en liste med lenker til Lovdata
- Man skal være kontinuerlig oppdatert
- Man må ha et system for å få informasjon om endringer
- Endringer skal implementeres i internkontrollsystemet
- Prosedyre for dette
- Kjennskap til teknisk regelverk
- Kjennskap til relevante standarder

Opplæring, kunnskap og kompetanse

«Virksomheten skal sørge for at arbeidstakere har nødvendig faglig kompetanse, kunnskaper om og ferdigheter i virksomhetens internkontroll for å sikre forsvarlig teknisk stand på akvakulturanlegget.»

Mål og handlingsplaner

- Overordnede mål
- Konkrete og evaluerbare delmål
- Planer og tiltak
- «tekniske» mål
- IK-mål

EVALUERING!

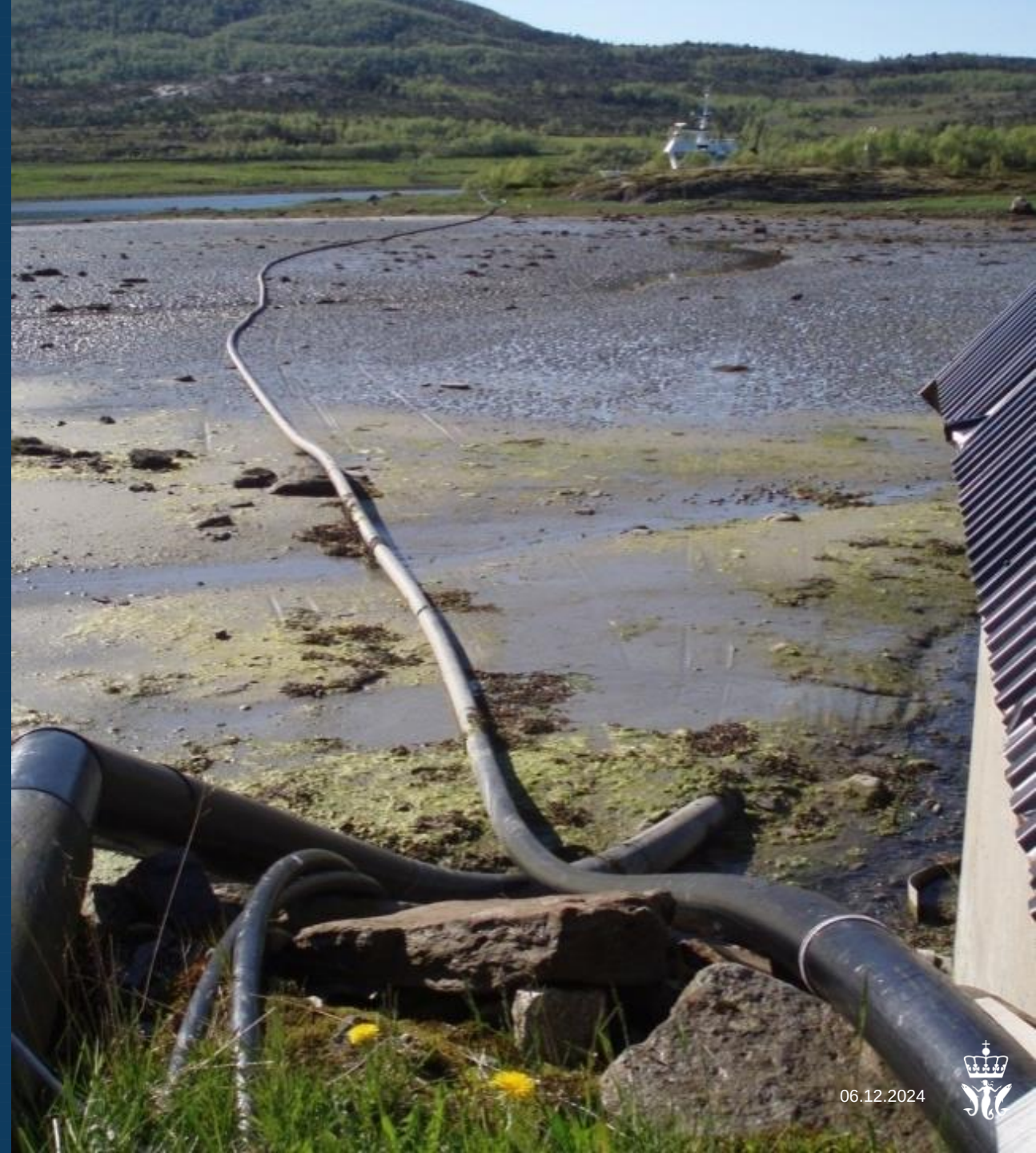
Risikovurderinger

«Virksomheten skal kartlegge mulige farer og problemer, og risikovurdere sin drift med sikte på å minimalisere risikoelementer for landbasert oppdrett.»

Akvakulturdriftsforskriften § 37	Det skal gjennomføres risikovurdering med sikte på å minimalisere risikoen for rømming. Risikovurderingen skal danne grunnlag for systematiske tiltak.
Forskrift om IK-akvakultur § 5	Internkontroll er å kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene
Landbasertforskriften § 23	En rømmingsteknisk rapport skal bl.a. inneholde en risikovurdering for drift og levering av fisk.

Grunnleggende punkter

- Hvem
- Når
- Kompetanse
- Kunnskapsgrunnlag
- Usikkerhet
- Tiltak
- Evaluering

Forventninger:

- Risikovurderingen skal være et verktøy
- Relevante ansatte må involveres
- Ved innkjøp av nytt utstyr eller når nye metoder tas i bruk skal det gjennomføres risikovurderinger
- Spesifikke krav i f. eks. forskrift og standard

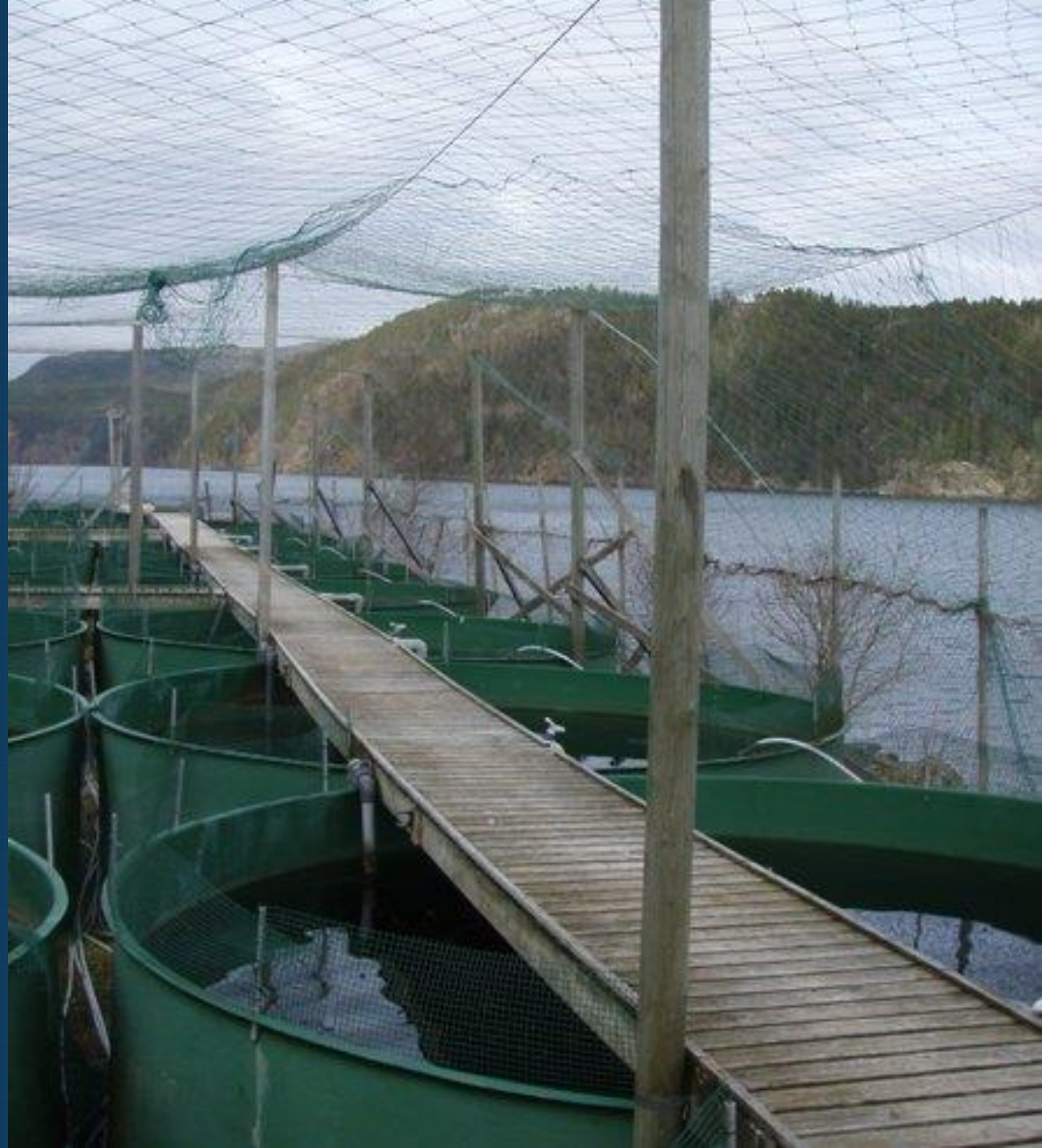
KUNNSKAPSGRUNNLAGET:

- De ansatte
- Avviksregistreringer
- Rømmingshendelser, egne og andres
- Tilstandsanalysen

Risikovurderinger

- Risikovurdering utført av ekstern må implementeres
- Et øyeblikksbilde!
- Man må ta stilling til det som står der
- Skal være kontinuerlig oppdatert

Forhold fra tilstandsanalysen

- En risikovurdering skal baseres på kunnskap
- En tilstandsanalyse er kunnskap

Da må det som står der bli en del av kunnskapsgrunnlaget når farer skal kartlegges.

Tiltak / dokumentasjon

Det anbefales at noen med kompetanse på betong og armering ser på avdelingen, dette på grunn av setninger som fremdeles pågår. For denne avdelingen er ikke setningene så store som ved utekaravdelingen, men sprekker i gulv og riss i kar kan observeres her.

Risikovurderinger – planer og tiltak

- Risikovurderingen skal resultere i konkrete tiltak for å minimalisere risiko for rømming
- Tiltakene må iverksettes

Ettersyn og vedlikehold

- Tilstandsanalyse sier «utvidet ettersyn»
- Ettersynsplan må oppdateres
- Ettersynet må journalføres

00	4,5	28/12-03	4,9	15/7
01	4,3	31/12-04	4,9	10/7
02	4,6	31/12-07		
03	4,6	18/12-08		
04	4,6	31/12-09		
05	4,7	31/12-10		
06	4,5	31/12-11		
07				
08				
09				
10				
11				
12				

Planer og tiltak

«Virksomheten skal beskrive hvilke planer og tiltak som kan iverksettes for å redusere risikoforholdene.»

Omgivelsenes påvirkning og menneskelige faktorer

Akvakulturdriftsforskriften 37a, første ledd

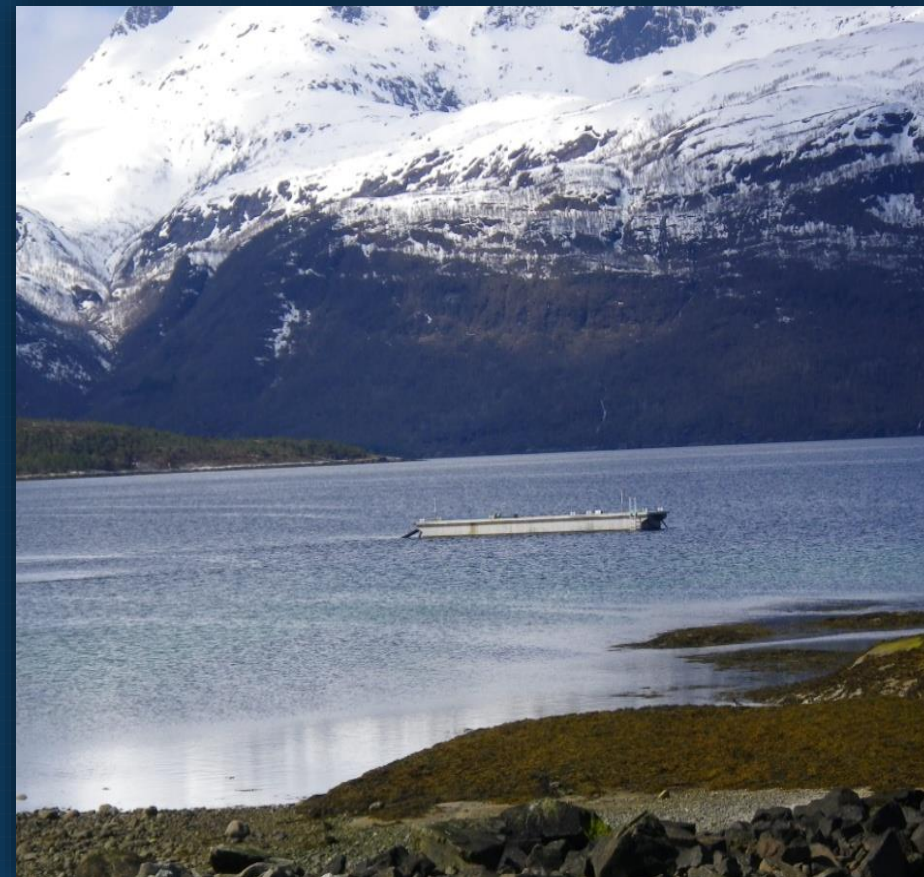
- Planlegging
- Kommunikasjon
- Tilstedeværelse

28. mai smoltleveranse

- Kl. 02:30 på natta
- 22 °C, klarvær, blikkstille

28. oktober smoltleveranse

- Kl. 02:30 på natta
- 2 °C, regn, liten kuling

Forebygge, avdekke og rette opp avvik

«Virksomheten skal iverksette rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp i avvik fra krav som skal sikre forsvarlig teknisk tilstand på anlegget»

Forebygge, avdekke og rette opp avvik

RUTINER:

1. Definer hva som er et avvik
2. Hvem skal registrere
3. Hvordan
4. Når
5. Hvem skal følge opp
6. Hvordan
7. Når
8. Hvem skal lukke
9. Frist

KORRIGERENDE TILTAK:

- «5 x hvorfor»
- Tiltak må være rettet mot årsaken

HVA KAN VÆRE TILTAK?

- Endre prosedyrer
- Justere opplæringsplaner
- Jobbe med holdninger

Forebygge, avdekke og rette opp avvik

Vi undersøker:

- Registreres det avvik?
- Registreres det avvik på tekniske forhold, selv om de repareres umiddelbart?
- Registreres det avvik på funn forhold fra tilstandsanalysen?
- Iverksettes korrigerende tiltak?

ER DET SYSTEMATIKK I ARBEIDET?

Systematisk gjennomgang, internrevisjon

«Virksomheten skal systematisk overvåke og gjennomgå internkontrollen, for å sikre et styrings- og forbedringsarbeid opprettholder en forsvarlig teknisk tilstand på anlegget»

Systematisk gjennomgang, internrevisjon

- Systematikk
 - Sammenhenger
 - Funksjonalitet
 - Korrigeringer
-
- Ikke tilstrekkelig med Global G.A.P eller lignende

Medvirkning

Kunnskap og erfaring

Eierskap til systemet

Små virksomheter – ofte god kommunikasjon på alle nivå

Det må dokumenteres

Takk for oppmerksomheten!